

Gebruikswaardeonderzoek paprika

Stookteelt 2003 - geel geogst

L. Hogendonk, P. Steenbergen, E. Rijpsma

© 2003 Wageningen, Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Praktijkonderzoek Plant & Omgeving.

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruik van gegevens uit deze uitgave.

Aan het Gebruikswaardeonderzoek is een financiële bijdrage verleend door de veredelingsbedrijven middels inschrijfgelden voor de verschillende rassen.

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving

Sector Glastuinbouw

Adres : Kruisbroekweg 5, Naaldwijk
: Postbus 8, 2670 AA Naaldwijk
Tel. : 0174 – 63 67 00
Fax : 0174 – 63 68 35
E-mail : infoglastuinbouw.ppo@wur.nl
Internet : <http://www.ppo.dlo.nl>

Inhoudsopgave

pagina

1	INLEIDING	5
1.1	DOEL	5
1.2	PROGRAMMA GEBRUIKSWAARDEONDERZOEK GLASGROENTEN.....	5
1.3	SAMENSTELLING RASSENERIES	5
1.4	OPZET ONDERZOEK	5
2	PROEFOPZET	7
2.1	PROEFGEGEVENS.....	7
2.2	OPGENOMEN RASSEN EN HERKOMSTEN.....	8
3	RESULTATEN	9
3.1	BEOORDELINGEN	9
3.1.1	Beoordelingen in cijfers – vroeg	10
3.1.2	Opmerkingen bij de beoordelingen – vroeg	11
3.1.3	Beoordelingen in cijfers – laat	12
3.1.4	Opmerkingen bij de beoordelingen – laat	13
3.1.5	Gewasbeoordelingen.....	14
3.2	PRODUCTIE	16
3.2.1	Productie rond 5.0 kg/m ²	16
3.2.2	Productie rond 10.0 kg/m ²	19
3.2.3	Productie einde proef	21
3.2.4	Opmerkingen gemaakt tijdens oogst.....	23
3.3	HOUDBAARHEID.....	25
3.3.1	Resultaten houdbaarheid	25
3.3.2	Opmerkingen gemaakt tijdens houdbaarheid	25
3.4	FUSARIUM.....	26
3.4.1	Fusarium vruchtrot.....	26
3.5	SMAAKONDERZOEK	27
3.5.1	Resultaten smaakonderzoek	27
3.6	LENGTEMETINGEN.....	27
4	PRODUCTIE GRAFISCH WEERGEGEVEN	28
5	RASBESCHRIJVINGEN	30

Voorwoord

In dit rapport vindt u de uitgewerkte resultaten van het gebruikswaardeonderzoek gele paprika stookteelt 2003, uitgevoerd door het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving te Naaldwijk. In hoofdstuk 2 worden de opzet en de werkwijze van dit onderzoek toegelicht. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van achtereenvolgens de product- en gewasbeoordelingen, de productiewaarnemingen en het houdbaarheidsonderzoek weergegeven. De grafische weergave van de productie staat in hoofdstuk 4 en in hoofdstuk 5 staan de rasomschrijvingen vermeld zoals goedgekeurd door de beoordelingscommissie en gepubliceerd in de vakbladen.

1 Inleiding

1.1 Doel

Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten wil de teler steunen in de keuze van zijn rassen door het vergaren en presenteren van resultaten, verkregen uit objectief en betrouwbaar onderzoek dat in samenwerking met telers en veredelaars wordt uitgevoerd.

1.2 Programma gebruikswaardeonderzoek glasgroenten

Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten vindt plaats in opdracht van telers, die via de gewascommissies van LTO Groeiservice hun onderzoekswensen kenbaar maken. Het rassenonderzoek vindt plaats indien de gewascommissie dit type onderzoek een hoge prioriteit geeft.

Het programma wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de onderzoekswensen vanuit de commissies, het rassenaanbod bij de veredelingsbedrijven en het door het Productschap Tuinbouw (PT) beschikbaar gestelde budget. De Begeleidingscommissie Gebruikswaardeonderzoek Glasgroenten (BGG) adviseert het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving m.b.t. de inhoud en uitvoering van het gebruikswaardeonderzoek. In deze commissie zijn telers (namens LTO Groeiservice), Plantum NL (voorheen o.a. de NVZP en NVP), Naktuinbouw (Nederlandse Algemene Kwaliteitsdienst Tuinbouw), de DPA (Dutch Produce Association), het PT en het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving vertegenwoordigd.

1.3 Samenstelling rassenseries

Nadat het programma voor het gebruikswaardeonderzoek is vastgesteld worden de veredelingsbedrijven aangeschreven met het verzoek rassen in te zenden voor de verschillende gewassen. Aan het eind van het voorafgaande teeltseizoen is in de beoordelingscommissies vastgelegd welke standaardrassen (bekende rassen als vergelijkingsras in het onderzoek) voor de verschillende teelten in de series worden opgenomen. Elk veredelingsbedrijf ontvangt een aanmeldingsformulier waarop het standaardras wordt vermeld. Op dit formulier dienen de inzenders een aantal vragen m.b.t. de in te zenden rassen te beantwoorden, zodat vooraf een redelijk beeld van de inzendingen bestaat. Als alle formulieren zijn ingezonden wordt door telers (namens LTO Groeiservice) bekeken of alle rassen voldoende niveau hebben om tot het onderzoek toegelaten te worden. Elk veredelingsbedrijf mag maximaal twee rassen inzenden, zodat de series meestal binnen de perken blijven. Voor deelname aan het gebruikswaardeonderzoek zijn veredelingsbedrijven inschrijfgeld verschuldigd.

1.4 Opzet onderzoek

Het onderzoek vindt plaats op meerdere praktijkbedrijven per type of teeltperiode, waardoor de rassen onder representatieve omstandigheden worden getoetst. Om standplaatseffecten op de bedrijven zo veel mogelijk uit te sluiten, worden alle proeven tenminste in twee herhalingen opgezet. Deze werkwijze garandeert dat de resultaten op een verantwoorde en betrouwbare manier worden verzameld.

In de proeven zijn het de proefnemers (telers) die de productiegegevens verzamelen op door het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving beschikbaar gestelde oogstformulieren, waarbij de oogstfrequentie en de indeling van het product in kwaliteitsklassen op dezelfde manier gebeuren als op de bedrijven gangbaar is. Excursiegroepen voeren met regelmaat gewasbeoordelingen uitgevoerd, zodat een beeld ontstaat van de gewaskenmerken zoals groei­kracht en arbeidsvriendelijkheid.

Het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving organiseert productbeoordelingen. Hiertoe wordt van verschillende bedrijven product gehaald en op het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving tentoongesteld. De beoordelingen bij sla en andere eenmalig te oogsten gewassen vinden plaats op de praktijkbedrijven. Een beoordelingscommissie bestaande uit tuinders, veredelaars, voorlichters, afzetorganisaties en onderzoekers beoordeelt het product op verschillende gewasspecifieke uiterlijke kenmerken.

Op verschillende momenten in het seizoen wordt houdbaarheids­onderzoek uitgevoerd aan product afkomstig van verschillende proefbedrijven. Het houdbaarheids­onderzoek vindt plaats op het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving in speciaal daarvoor ingerichte ruimten. In deze ruimten wordt het product onder geconditioneerde omstandigheden bewaard. Drie maal per week wordt er beoordeeld op verschillende productspecifieke kenmerken.

Voor tomaat en paprika geldt dat er een aantal malen per seizoen smaak­onderzoek wordt uitgevoerd door een panel bestaande uit 35 personen.

De gegevens worden door het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving vastgelegd in een conceptrapport en een voorstel voor ras­beschrijvingen die als basis voor een publicatie dienen. Beide worden met de beoordelings­commissie besproken en eventueel gecorrigeerd. De ras­beschrijvingen worden vervolgens ter goedkeuring voorgelegd aan de deelnemende veredelings­bedrijven. Bij eventuele bezwaren wordt de commissie nogmaals geraadpleegd. Als de ras­beschrijvingen definitief zijn wordt een artikel gepubliceerd in de vakbladen. Veredelings­bedrijven hebben de mogelijkheid om hun ras(sen) terug te trekken voor het handels­verkeer, zodat er over deze rassen geen publicatie volgt.

2 Proefopzet

Voor de stookteelt van 2002/2003 werden drie nieuwe rassen op hun gebruikswaarde voor de praktijk getoetst. Derby werd als vergelijkingsras aan de serie toegevoegd. De proeven lagen in tweevoud op acht praktijkbedrijven.

2.1 Proefgegevens

Bedrijf	Afkorting	Teeltsysteem	Aantal planten per m ²	Zaaidatum	Plantdatum	Substraat
Bedrijf 1	B1	3 stengels	2.23	15 – 10	27 – 11	steenwol
Bedrijf 2	B2	3 stengels	2.27	17 – 10	14 – 11	steenwol
Bedrijf 3	B3	2 stengels	3.1	21 – 10	20 – 11	steenwol
Bedrijf 4	B4	2 stengels	3.2	21 – 10	27 – 11	steenwol
Bedrijf 5	B5	3 stengels	2.25	22 – 10	05 – 12	steenwol
Bedrijf 6	B6	2 stengels	3.3	22 – 10	09 – 12	steenwol
Bedrijf 7	B7	2 stengels	3.33	21 – 10	02 – 12	steenwol
Bedrijf 8	B8	2 stengels	3.1	31 – 10	29 – 11	steenwol

Bedrijf	datum 1 ^e oogst	datum laatste oogst proef	Aantal malen geoogst	Eigen ras	In proef toegevoegd ras
B1	11 – 03	04 – 08	22	Chelsea	Chelsea
B2	22 – 03	05 – 08	20	Derby	Derby 4 stengels
B3	17 – 03	06 – 08	20	Derby	-
B4	17 – 03	11 – 08	20	Ottavo	Ottavo
B5	27 – 03	05 – 08	20	Derby	-
B6	01 – 04	11 – 08	20	Chelsea + Ottavo	-
B7	18 – 03	05 – 08	21	Derby + Chelsea	Chelsea
B8	26 – 03	07 – 08	20	Derby	-

2.2 Opgenomen rassen en herkomsten

Code	Resistenties	Ras	Herkomst
YA	Tm 0,1,2	Y 1194 / Rapido	Syngenta
YB	Tm 0,1,2	zal niet worden gevoerd	
YC	Tm 0,1,2	zal niet worden gevoerd	
Vergelijkingsras:			
YD	Tm 0,1,2	Derby	De Ruiter

3 Resultaten

3.1 Beoordelingen

De beoordelingen zijn uitgevoerd door vertegenwoordigers van de deelnemende zaadbedrijven, de telers, de gewasonderzoeker van het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, de voorlichtingsdienst, medewerkers van The Greenery International en medewerkers van het gebruikswaardeonderzoek.

Bij de beoordelingen werden er cijfers gegeven voor de vruchteigenschappen:

- vorm
- kleur
- stevigheid
- zwelscheuren
- kopscheuren
- watervlekken
- gebruikswaarde

De cijfers werden gemotiveerd door opmerkingen (zie 3.1.2 en 3.1.4).

Toelichting bij de tabellen

Cijfers:	vorm	4 = slecht	9 = zeer goed
	kleur	4 = te donker	9 = bleek
	stevigheid	4 = zacht	9 = zeer stevig
	zwelscheuren	4 = veel	9 = geen
	kopscheuren	4 = veel	9 = geen
	watervlekken	4 = veel	9 = geen
	gebruikswaarde	4 = slecht	9 = zeer goed

gem. = gemiddelde

Om tot gemiddelden te komen zijn ontbrekende waarden met behulp van Genstat ingeschat. Bij de beoordelingstabellen zijn de beoordelingen op datum gerangschikt. De toevoeging "c" aan de proefplaatsafkorting geeft aan dat de beoordeling door de commissie is uitgevoerd.

3.1.1 Beoordelingen in cijfers – vroeg

De beoordelingen vonden plaats op 16-04 bij B2 en B4, op 12-05 bij B1 en B5 en op 22-05 bij B6 en B8.

Vruchtvorm

Bedrijf	B2	B4	B1	B5	B6c	B8c	Gem.
Ras							
YA / Rapido	7.0	7.5	6.5	8.2	5.8	6.3	6.9
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~7.0~~	~~5.5~~	~~6.5~~	~~6.2~~	~~6.7~~	~~6.9~~	~~6.5~~
YD / Derby	7.7	6.2	6.3	7.2	6.3	7.0	6.8
Gem.	7.2	6.6	6.5	7.2	6.3	6.7	6.8

Vruchtkleur

Bedrijf	B2	B4	B1	B5	B6c	B8c	Gem.
Ras							
YA / Rapido	8.2	7.8	7.1	8.6	7.0	7.0	7.6
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~7.8~~	~~7.0~~	~~7.1~~	~~7.0~~	~~6.8~~	~~6.2~~	~~7.0~~
YD / Derby	7.8	6.3	7.2	7.8	7.0	6.8	7.1
Gem.	7.9	7.1	7.1	7.8	7.0	6.7	7.3

Stevigheid

Bedrijf	B2	B4	B1	B5	B6c	B8c	Gem.
Ras							
YA / Rapido	8.1	8.1	8.2	8.5	7.7	7.9	8.1
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~8.1~~	~~7.4~~	~~7.8~~	~~8.1~~	~~7.8~~	~~8.0~~	~~7.9~~
YD / Derby	8.4	7.5	8.1	8.3	7.9	8.0	8.1
Gem.	8.2	7.7	8.0	8.3	7.8	8.0	8.0

Zwelscheuren

Bedrijf	B2	B4	B1	B5	B6c	B8c	Gem.
Ras							
YA / Rapido	8.4	8.3	*	*	8.0	8.0	8.2
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~8.4~~	~~8.4~~	~~*~~	~~*~~	~~8.0~~	~~8.0~~	~~8.2~~
YD / Derby	8.4	7.8	*	*	8.0	8.0	8.1
Gem.	8.4	8.1	*	*	8.0	8.0	8.1

Kopscheuren

Bedrijf	B2	B4	B1	B5	B6c	B8c	Gem.
YA / Rapido	8.6	8.4	*	*	8.0	8.0	8.2
~~YB~~	~~8.6~~	~~8.4~~	~~*~~	~~*~~	~~8.0~~	~~8.0~~	~~8.2~~
~~YC~~	~~8.6~~	~~8.4~~	~~*~~	~~*~~	~~8.0~~	~~8.0~~	~~8.2~~
YD / Derby	8.6	8.4	*	*	8.0	8.0	8.2
Gem.	8.6	8.4	*	*	8.0	8.0	8.2

Gebruikswaarde vrucht

Bedrijf	B2	B4	B1	B5	B6c	B8c	Gem.
YA / Rapido	7.9	7.5	*	*	5.8	6.7	7.0
~~YB~~	~~7.7~~	~~7.5~~	~~*~~	~~*~~	~~6.8~~	~~6.8~~	~~7.1~~
~~YC~~	~~7.7~~	~~7.5~~	~~*~~	~~*~~	~~6.8~~	~~6.8~~	~~7.1~~
YD / Derby	8.1	6.8	*	*	6.5	6.9	7.1
Gem.	7.9	7.2	*	*	6.4	6.8	7.1

3.1.2 Opmerkingen bij de beoordelingen – vroeg

De opmerkingen die tijdens de beoordelingen vroeg zijn gemaakt staan in onderstaande tabel vermeld.

Ras	Opmerkingen
YA / Rapido	mooi (3x), oren (4x), veel oren, fijn, wat plat, variabel, mooie kleur, lelijke onderkant, wat platte vruchten, goede kleur, grof, staartje
~~YB~~	~~doorkleuring slecht (3x), te grof? (2x), genaad, brede schouders, ingedekte onderkant, korte vrucht, 1 oor, grof (2x), knoperig, sterscheuren~~
~~YC~~	~~1 oor, gedeukt, langig, wat taps, iets geribd, wat 2 hokkig, wat lange vrucht, grof, iets donker~~
YD / Derby	2-hokkig (4x), fijn, onregelmatige vorm, genaad, diep ingetrokken vruchteinde, lelijke onderkant, moeilijke doorkleuring

3.1.3 Beoordelingen in cijfers – laat

De beoordelingen vonden plaats op 25-06 bij B1, B2 en B4, op 02-07 bij B4 en B8, op 28-07 bij B1 en op 07-08 bij B3 en B5.

Vruchtvorm

Bedrijf	B1c	B2c	B4c	B4	B8	B1	B3c	B5c	Gem.
Ras									
YA / Rapido	7.0	6.4	7.3	7.3	5.2	7.0	6.1	6.4	6.6
~~YB~~	~~7.0~~	~~7.3~~	~~6.9~~	~~6.7~~	~~5.7~~	~~7.7~~	~~6.7~~	~~7.0~~	~~6.9~~
~~YC~~	~~7.0~~	~~7.3~~	~~6.9~~	~~6.7~~	~~5.7~~	~~7.7~~	~~6.7~~	~~7.0~~	~~6.9~~
YD / Derby	6.0	5.7	5.8	7.6	7.2	6.9	6.2	6.6	6.4
Gem.	6.7	6.5	6.7	7.1	6.1	7.2	6.4	6.7	6.7

Vruchtkleur

Bedrijf	B1c	B2c	B4c	B4	B8	B1	B3c	B5c	Gem.
Ras									
YA / Rapido	7.2	7.1	7.5	7.7	6.5	8.0	6.9	7.2	7.3
~~YB~~	~~7.2~~	~~7.1~~	~~7.5~~	~~7.7~~	~~6.5~~	~~8.0~~	~~6.9~~	~~7.2~~	~~7.3~~
~~YC~~	~~6.7~~	~~7.2~~	~~7.0~~	~~7.2~~	~~7.0~~	~~7.8~~	~~7.0~~	~~7.0~~	~~7.1~~
YD / Derby	6.2	6.2	6.4	7.7	7.5	7.8	6.2	7.0	6.9
Gem.	6.7	6.8	7.0	7.5	7.0	7.9	6.8	7.0	7.1

Stevigheid

Bedrijf	B1c	B2c	B4c	B4	B8	B1	B3c	B5c	Gem.
Ras									
YA / Rapido	7.5	7.2	7.2	7.9	8.0	7.4	6.9	7.3	7.4
~~YB~~	~~7.5~~	~~7.2~~	~~7.2~~	~~7.9~~	~~8.0~~	~~7.4~~	~~6.9~~	~~7.3~~	~~7.4~~
~~YC~~	~~7.5~~	~~7.8~~	~~7.2~~	~~7.3~~	~~7.9~~	~~8.2~~	~~7.0~~	~~7.7~~	~~7.5~~
YD / Derby	7.1	7.0	6.7	7.9	7.8	7.8	6.9	7.1	7.3
Gem.	7.4	7.3	7.0	7.7	7.9	7.8	7.0	7.4	7.4

Zwelscheuren

Bedrijf	B1c	B2c	B4c	B4	B8	B1	B3c	B5c	Gem.
Ras									
YA / Rapido	8.8	7.7	8.2	8.4	8.3	*	7.8	8.2	8.2
~~YB~~	~~8.8~~	~~8.0~~	~~8.2~~	~~8.3~~	~~8.2~~	~~*~~	~~7.9~~	~~8.2~~	~~8.2~~
~~YC~~	~~8.8~~	~~8.0~~	~~8.2~~	~~8.3~~	~~8.2~~	~~*~~	~~7.9~~	~~8.2~~	~~8.2~~
YD / Derby	8.8	7.4	7.5	8.2	8.4	*	6.8	8.1	8.0
Gem.	8.8	7.7	8.0	8.3	8.3	*	7.6	8.2	8.1

Kopscheuren

Bedrijf	B1c	B2c	B4c	B4	B8	B1	B3c	B5c	Gem.
YA / Rapido	9.0	8.0	8.5	8.4	8.3	*	8.0	8.3	8.4
~~YB~~	~~8.2~~	~~7.7~~	~~8.4~~	~~8.3~~	~~8.3~~	~~*~~	~~8.1~~	~~8.3~~	~~8.4~~
~~YC~~	~~9.0~~	~~8.3~~	~~8.4~~	~~8.3~~	~~8.3~~	~~*~~	~~8.1~~	~~8.3~~	~~8.4~~
YD / Derby	8.2	6.0	7.9	8.2	8.4	*	8.0	8.1	7.8
Gem.	8.8	7.4	8.3	8.3	8.3	*	8.1	8.2	8.2

Watervlekken

Bedrijf	B1c	B2c	B4c	B4	B8	B1	B3c	B5c	Gem.
YA / Rapido	*	7.7	7.8	8.4	8.4	*	7.0	7.5	7.9
~~YB~~	~~8.2~~	~~7.7~~	~~7.7~~	~~8.3~~	~~8.3~~	~~*~~	~~7.2~~	~~7.7~~	~~7.7~~
~~YC~~	~~8.2~~	~~7.7~~	~~7.7~~	~~8.3~~	~~8.3~~	~~*~~	~~7.2~~	~~7.7~~	~~7.7~~
YD / Derby	*	7.3	7.7	8.2	8.3	*	7.0	7.7	7.7
Gem.	*	7.5	7.7	8.3	8.3	*	7.1	7.6	7.8

Gebruikswaarde vrucht

Bedrijf	B1c	B2c	B4c	B4	B8	B1	B3c	B5c	Gem.
YA / Rapido	6.9	6.5	7.2	7.4	5.7	*	6.1	6.7	6.7
~~YB~~	~~6.9~~	~~7.2~~	~~6.9~~	~~6.8~~	~~6.2~~	~~*~~	~~6.4~~	~~7.2~~	~~6.8~~
~~YC~~	~~6.9~~	~~7.2~~	~~6.9~~	~~6.8~~	~~6.2~~	~~*~~	~~6.4~~	~~7.2~~	~~6.8~~
YD / Derby	5.8	5.3	6.2	7.7	7.3	*	6.0	6.7	6.4
Gem.	6.5	6.3	6.8	7.3	6.4	*	6.2	6.9	6.7

3.1.4 Opmerkingen bij de beoordelingen – laat

In onderstaande tabel staan de opmerkingen die gemaakt zijn tijdens alle beoordelingen laat.

Ras	Opmerkingen
YA / Rapido	platte vruchten (2x), ingedeukte kont, ingedeukte vrucht, anthocyaan, heel mooi, mooie vorm, binnenrot ?, bont, gelijke sortering, uniform, mooi geblokt, Japan paprika, te bleek (2x), wat bleek, te licht, wat gevlekte huid, goed!, wat puntig
~~YB~~	~~bont(2x), doorkleuring slecht (3x), org grof, grof, lichtgroen/doorkleuring?, ongelijk van kleur~~
~~YC~~	~~grof (7x), te grof, mooi grof, neusrot (2x), 1 x binnenrot (3x), binnenrot ? (2x), 1 oranje vrucht, bont, doorkleuring ? (2x), o.k., mooi, mooi gelijk, bont, wat lange vrucht~~
YD / Derby	bont (2x), losse kelk (2x), wat hoog, grof, mooi grof, kleintjes tussen, minder stevig, iets zwelscheuren, kopscheuren, minder van kleur, neusrot

3.1.5 Gewasbeoordelingen

Niet alleen de vruchten / het veilbaar product is belangrijk voor de rassenkeuze, maar ook het gewas. Met name proefnemers hebben het gewas beoordeeld en in het oog springende punten vastgelegd.

3.1.5.1 Opmerkingen voor oogst

Eén proefnemer heeft in november en december opvallende zaken genoteerd, een ander in januari.

Ras	Opmerking
YA / Rapido	grote stevige plant (2x), snelheid ++ (2x), snel, veel werk, kort geschakeld, knoppen lijken sterker dan ze zijn, knopval 4e oksel, vol, kort blad
~~YB~~	~~redelijk werkbaar, properig, witrivigheid, zeer ongelijke plantmaat (2x), snelheid +/-, snelheid, wat schraal (2x)~~
~~YC~~	~~zeer klein (2x), klein plantje, gewoon werk, snel, sterk, lang gewas, snelheid +/-~~
YD / Derby	minder werk, goed werkbaar, open gewas, snelheid +, snelheid +/-, wat schraal

3.1.5.2 Gewasbeoordelingen tijdens oogstperiode

Tijdens één beoordeling van een excursiegroep is de gewasindruk beoordeeld (B2 13-08). Op zes bedrijven hebben verschillende proefnemers het gewas beoordeeld. De bewerkbaarheid is 19 maal beoordeeld gedurende de teelt, het oogstgemak 15 maal. Een hoger cijfer betekent beter te bewerken en makkelijker van te oogsten. Tevens is geturfd of er duidelijk meer, ongeveer dezelfde of duidelijk minder tijd nodig was om het gewas te toppen en in te draaien ten opzichte van het eigen ras.

Ras	Gewasindruk	Bewerkbaarheid	Oogstgemak	Benodigde tijd		
				Veel	Normaal	Weinig
YA / Rapido	7.3	6.3	6.7	16	23	4
~~YB~~	~~4.0~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~6.0~~	~~5.4~~	~~5.3~~	~~20~~	~~18~~	~~2~~
YD / Derby	7.8	7.7	7.7	3	29	9
Gem.	6.3	6.5	6.6			

3.1.5.3 Opmerkingen bij de beoordelingen van het gewas

Tijdens de beoordelingen van bewerkbaarheid en oogstgemak zijn opmerkingen gemaakt.

Ras	Opmerkingen
YA / Rapido	vol gewas (5x), kort vol fris gewas (2x), fris, kort vol gewas (2x), bossig (2x), kort en propperig, kort gewas (2x), + topwerk, vol gewas (2x), gewas wel open, goede groei, veel topwerk, groei +, 1e keer van zetsel wat propperig (2x), +/- 20 cm korter, veel topwerk (2x), 5-6 toppen per plant, gewas blijft achter in groei, gewaslengte gelijkmatig, grof, slechte doorkleuring, groot blad, topwerk normaal, grofheid redelijk tot goed, redelijk veel kleur, nieuwe zetting gaat goed, zetting +, onderkant nu wel goed doorgekleurd, oogst stug, draait wat stug in, draait stug, steel is heel taai, taaie steel (2x), stugge draaier, stugge stengel (2x), toppen breken moeilijk, ongelijk, vrucht vaak nog groen, vrucht hangt vaak diep in plant, veel toppen, sterk, draait wat stug, opstaand blad, werkt snel, zeer licht van kleur
YB	~~bonte koppen, draait goed, weinig topwerk, draait stug omdat de plant kort is, gele koppen, kleurt moeilijk, generatief (2x), afhankelijk, dof, ongelijk, staat dood, gewaslengte normaal, vol gewas, redelijk topwerk, groei +, zetting +, lang, vol, traag gewas, paprika is zeer grof, geen kleur, nieuwe zetting gaat goed, moeilijk om te plukken, blijft goed kijken, moet goed kijken want hij blijft bont, slechte doorkleuring, ongelijk, opstaand blad (2x), open gewas (2x) stugge stengel, moet goed kijken anders te groen geoogst, sterk, plukt moeilijk, vaak nog groene achterkant, slechte doorkleuring (4x), sommige planten groeien 'dood', veel topwerk (2x), kort, open kort gewas, vrucht breekt moeilijk van plant af, weinig groei, groeit 'dood', zeer grof, zilvervlekken~~
YC	~~afhankelijk blad (9x), grote bladeren (3x), zeer groot blad, lang blad, kort gewas (5x), zeer vol gewas (3x), vol gewas (3x), generatief (2x), zoeken naar de vruchten (4x), "zoeken" (2x), beetje dicht, ziet vrucht moeilijk hangen, zeer gesloten gewas, draait stug omdat gewas vol is, erg dicht gewas, dicht gewas, vol dicht gewas, groei is minder, erg stug, stug, moeilijk oogsten, geen toppen, sommige toppen groeien 'dood', paprika is zeer grof, geen kleur, nieuwe zetting valt tegen, topwerk normaal, groei +, zetting +, kort vol gewas, kort (2x), kort/bossig, open gewas, propperig gewas (3x), weinig topwerk (2x), moeilijk draaien, slappe koppen, slechte doorkleuring (2x), gewas niet open, stug en slap gewas, stuge toppen, stugge steel (2x), steel is beetje taai, onregelmatige groei, duurt ook lang voor paprika's rijp zijn, zeer grof~~
YD / Derby	open gewas (13x), draait zeer gemakkelijk, draait lekker, werkt snel, makkelijk bewerkbaar, wel veel jonge scheuten, open (2x), lang gewas (2x), wat gerekt, weinig topwerk (2x), 1 top of geen per plant, veel topwerk (3x), redelijk topwerk, veel groei (2x), generatief, groei +, open fris gewas, fris gewas (3x), gerekt open gewas, iets meer gesloten gewas dan Chelsea, klein blad, ongelijke takken, paprika redelijk tot grof, veel kleur, zetting gaat goed, beetje stug, goed zichtbaar, vrij dunne kop, paprika dicht op elkaar, vrucht goed zichtbaar toch veel met groene gloed, vrucht moeilijk te vinden, veel blad, blad goed, zetting +

3.2 Productie

Op de acht proefplaatsen is de productie in kg/m² bepaald, terwijl ook het gemiddeld vruchtgewicht werd berekend. Ook werd het aantal binnenlandse vruchten gewogen en het percentage van het totale aantal (klasse I en klasse II) berekend. Knoopvruchten en vruchten met neusrot zijn apart gewogen.

3.2.1 Productie rond 5.0 kg/m²

Aantal klasse 1 vruchten / m²

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	26.1	23.8	29.7	23.7	22.4	24.2	28.6	25.0	25.4
~~YB~~	~~31.7~~	~~21.1~~	~~23.3~~	~~17.0~~	~~16.6~~	~~19.0~~	~~20.4~~	~~17.4~~	~~20.8~~
~~YC~~	~~26.7~~	~~23.4~~	~~21.9~~	~~20.2~~	~~22.0~~	~~20.1~~	~~24.2~~	~~20.9~~	~~22.4~~
YD / Derby	26.6	24.2	33.7	24.8	24.7	26.2	26.2	26.1	26.6
Gem.	27.8	23.1	27.2	21.4	21.4	22.4	24.8	22.3	23.8

Gewicht klasse 1 vruchten kg/m²

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	4.79	4.52	5.30	4.91	4.66	5.51	5.42	5.39	5.06
~~YB~~	~~5.10~~	~~4.92~~	~~4.92~~	~~4.17~~	~~4.77~~	~~5.21~~	~~5.08~~	~~5.04~~	~~4.90~~
~~YC~~	~~5.07~~	~~4.80~~	~~3.99~~	~~4.18~~	~~5.04~~	~~4.56~~	~~5.08~~	~~5.32~~	~~4.76~~
YD / Derby	4.69	4.80	5.40	5.10	5.20	5.88	5.06	5.77	5.24
Gem.	4.91	4.76	4.90	4.59	4.92	5.29	5.16	5.38	4.99

Gemiddeld vruchtgewicht (gram)

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	183	190	180	207	208	227	189	215	200
~~YB~~	~~161~~	~~233~~	~~211~~	~~245~~	~~287~~	~~274~~	~~250~~	~~289~~	~~244~~
~~YC~~	~~190~~	~~205~~	~~182~~	~~207~~	~~229~~	~~227~~	~~210~~	~~255~~	~~213~~
YD / Derby	176	198	160	206	211	224	193	221	199
Gem.	177	207	183	216	234	238	211	245	214

Gewicht klasse 2 vruchten kg/m²

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	0.23	0.21	0.07	0.28	0.11	0.08	1.19	0.10	0.28
~~YB~~	~~0.36~~	~~0.46~~	~~0.06~~	~~1.14~~	~~0.12~~	~~0.06~~	~~0.94~~	~~0.07~~	~~0.40~~
~~YC~~	~~0.27~~	~~0.14~~	~~0.18~~	~~0.33~~	~~0.08~~	~~0.12~~	~~1.48~~	~~0.22~~	~~0.35~~
YD / Derby	0.60	0.20	0.23	0.47	0.10	0.00	1.36	0.29	0.41
Gem.	0.36	0.25	0.14	0.55	0.10	0.07	1.24	0.17	0.36

Gewicht klasse 1 & 2 vruchten kg/m²

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	5.03	4.72	5.38	5.19	4.77	5.58	6.61	5.49	5.35
~~YB~~	~~5.45~~	~~5.38~~	~~4.97~~	~~5.31~~	~~4.88~~	~~5.27~~	~~6.03~~	~~5.10~~	~~5.30~~
~~YC~~	~~5.34~~	~~4.94~~	~~4.17~~	~~4.51~~	~~5.11~~	~~4.69~~	~~6.55~~	~~5.54~~	~~5.11~~
YD / Derby	5.29	5.00	5.63	5.57	5.30	5.88	6.42	6.05	5.64
Gem.	5.28	5.01	5.04	5.14	5.01	5.35	6.40	5.54	5.35

Percentage klasse 2 vruchten (%)

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	4.6	4.3	1.5	5.4	2.4	1.3	18.1	1.6	4.9
~~YB~~	~~6.7~~	~~8.5~~	~~1.3~~	~~21.4~~	~~2.3~~	~~1.1~~	~~15.6~~	~~1.4~~	~~7.3~~
~~YC~~	~~5.2~~	~~2.7~~	~~4.4~~	~~7.1~~	~~1.5~~	~~2.7~~	~~22.5~~	~~3.9~~	~~6.3~~
YD / Derby	11.4	4.2	4.0	8.5	1.9	0.0	21.3	4.8	7.0
Gem.	7.0	4.9	2.8	10.6	2.0	1.3	19.4	2.9	6.4

Gewicht neusrot en knoopvruchten kg/m²

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	0.04	0.01	0.16	0.00	0.00	0.18	0.27	0.01	0.08
~~YB~~	~~0.00~~	~~0.00~~	~~0.00~~	~~0.00~~	~~0.00~~	~~0.03~~	~~0.07~~	~~0.24~~	~~0.04~~
~~YC~~	~~0.00~~	~~0.00~~	~~0.00~~	~~0.00~~	~~0.08~~	~~0.01~~	~~0.12~~	~~0.00~~	~~0.03~~
YD / Derby	0.00	0.00	0.00	0.00	0.07	0.00	0.49	0.00	0.07
Gem.	0.01	0.00	0.04	0.00	0.04	0.05	0.24	0.06	0.06

Gewicht totaal alle vruchten kg/m²

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	5.06	4.72	5.55	5.19	4.77	5.77	6.88	5.50	5.43
~~YB~~	~~5.45~~	~~5.38~~	~~4.97~~	~~5.31~~	~~4.88~~	~~5.29~~	~~6.11~~	~~5.34~~	~~5.34~~
~~YC~~	~~5.34~~	~~4.94~~	~~4.17~~	~~4.51~~	~~5.20~~	~~4.69~~	~~6.67~~	~~5.54~~	~~5.13~~
YD / Derby	5.29	5.00	5.63	5.57	5.37	5.88	6.92	6.05	5.71
Gem.	5.29	5.01	5.08	5.14	5.05	5.41	6.64	5.61	5.40

3.2.2 Productie rond 10.0 kg/m²

Aantal klasse 1 vruchten / m²

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	50.5	54.5	58.4	51.1	48.0	47.6	41.1	49.3	50.1
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~43.7~~	~~49.9~~	~~50.0~~	~~43.5~~	~~41.6~~	~~35.1~~	~~39.8~~	~~39.0~~	~~42.8~~
YD / Derby	51.3	57.8	72.7	54.8	55.9	49.0	39.0	50.7	53.9
Gem.	48.5	54.0	60.4	49.8	48.5	43.9	40.0	46.3	48.9

Gewicht klasse 1 vruchten kg/m²

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	9.55	10.61	10.64	11.26	10.23	11.08	7.93	11.39	10.34
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~8.64~~	~~10.38~~	~~9.39~~	~~9.89~~	~~9.40~~	~~8.45~~	~~8.54~~	~~9.98~~	~~9.33~~
YD / Derby	9.66	11.38	12.02	11.89	11.95	11.16	7.64	11.80	10.94
Gem.	9.29	10.79	10.68	11.02	10.53	10.23	8.04	11.06	10.20

Gemiddeld vruchtgewicht (gram)

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	189	195	183	220	213	233	193	231	207
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~197~~	~~208~~	~~188~~	~~228~~	~~226~~	~~240~~	~~215~~	~~256~~	~~220~~
YD / Derby	188	197	165	217	214	228	196	233	205
Gem.	192	200	179	222	218	234	201	240	211

Gewicht klasse 2 vruchten kg/m²

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	0.44	0.69	0.30	0.72	0.33	0.19	3.09	0.17	0.74
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~0.44~~	~~0.82~~	~~0.57~~	~~1.20~~	~~0.32~~	~~0.15~~	~~3.02~~	~~0.24~~	~~0.84~~
YD / Derby	0.86	1.50	0.70	1.33	0.26	0.00	4.64	0.39	1.21
Gem.	0.58	1.00	0.52	1.08	0.30	0.11	3.58	0.27	0.93

Gewicht klasse 1 & 2 vruchten kg/m²

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	10.00	11.30	10.94	11.98	10.56	11.28	11.03	11.57	11.08
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~9.08~~	~~11.21~~	~~9.97~~	~~11.09~~	~~9.71~~	~~8.59~~	~~11.55~~	~~10.21~~	~~10.18~~
YD / Derby	10.53	12.88	12.71	13.23	12.20	11.16	12.29	12.19	12.15
Gem.	9.87	11.80	11.21	12.10	10.82	10.34	11.62	11.33	11.14

Percentage klasse 2 vruchten (%)

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	4.60	6.10	2.70	6.00	3.10	1.70	28.20	1.50	6.70
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~5.00~~	~~7.30~~	~~5.80~~	~~10.90~~	~~3.20~~	~~1.60~~	~~26.20~~	~~2.40~~	~~7.80~~
YD / Derby	8.30	11.70	5.30	10.20	2.10	0.00	37.40	3.20	9.80
Gem.	6.00	8.40	4.60	9.00	2.80	1.10	30.60	2.40	8.10

Gewicht neusrot en knoopvruchten kg/m²

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	0.06	0.03	0.16	0.00	0.00	0.18	0.40	0.04	0.11
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~0.00~~	~~0.00~~	~~0.04~~	~~0.18~~	~~0.08~~	~~0.01~~	~~0.18~~	~~0.00~~	~~0.06~~
YD / Derby	0.00	0.06	0.00	0.00	0.07	0.00	0.69	0.00	0.10
Gem.	0.02	0.03	0.07	0.06	0.05	0.06	0.42	0.01	0.09

Gewicht totaal alle vruchten kg/m²

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	10.05	11.34	11.10	11.98	10.56	11.46	11.43	11.61	11.19
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~9.08~~	~~11.21~~	~~10.01~~	~~11.29~~	~~9.80~~	~~8.60~~	~~11.73~~	~~10.21~~	~~10.24~~
YD / Derby	10.53	12.93	12.71	13.23	12.27	11.16	12.97	12.19	12.25
Gem.	9.89	11.83	11.28	12.17	10.88	10.41	12.04	11.34	11.23

3.2.3 Productie einde proef

Aantal klasse 1 vruchten / m²

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	86.7	90.2	100.6	74.8	83.4	85.8	59.8	82.7	83.0
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~79.1~~	~~84.4~~	~~86.1~~	~~65.4~~	~~76.2~~	~~66.3~~	~~55.0~~	~~69.1~~	~~72.7~~
YD / Derby	91.4	107.9	118.0	87.3	96.8	87.8	58.8	95.8	92.9
Gem.	85.7	94.1	101.5	75.9	85.5	79.9	57.9	82.5	82.9

Gewicht klasse 1 vruchten kg/m²

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	16.45	17.37	17.97	16.61	17.26	18.92	11.53	17.90	16.75
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~16.62~~	~~17.63~~	~~16.61~~	~~15.32~~	~~17.03~~	~~15.81~~	~~11.88~~	~~16.71~~	~~15.95~~
YD / Derby	17.32	19.98	20.29	19.11	19.60	19.22	11.46	20.44	18.43
Gem.	16.79	18.33	18.29	17.01	17.96	17.99	11.62	18.35	17.04

Gemiddeld vruchtgewicht (gram)

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	190	193	179	222	207	221	193	216	202
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~210~~	~~209~~	~~193~~	~~234~~	~~223~~	~~239~~	~~216~~	~~242~~	~~221~~
YD / Derby	190	185	172	219	203	219	195	213	199
Gem.	196	196	181	225	211	226	201	224	208

Gewicht klasse 2 vruchten kg/m²

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	0.61	1.17	1.10	1.18	0.60	0.28	4.50	0.69	1.26
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~0.67~~	~~1.46~~	~~1.41~~	~~1.77~~	~~0.60~~	~~0.16~~	~~4.08~~	~~0.64~~	~~1.35~~
YD / Derby	1.14	2.53	1.74	1.66	0.46	0.21	6.76	0.77	1.91
Gem.	0.80	1.72	1.42	1.54	0.55	0.22	5.11	0.70	1.51

Gewicht klasse 1 & 2 vruchten kg/m²

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	17.05	18.54	19.07	17.79	17.87	19.21	16.02	18.57	18.02
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~17.27~~	~~19.09~~	~~18.02~~	~~17.09~~	~~17.63~~	~~15.97~~	~~15.96~~	~~17.36~~	~~17.30~~
YD / Derby	18.45	22.51	22.03	20.77	20.06	19.43	18.22	21.21	20.33
Gem.	17.59	20.05	19.71	18.55	18.52	18.21	16.73	19.05	18.55

Percentage klasse 2 vruchten (%)

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	3.7	6.3	5.9	6.6	3.4	1.5	28.2	3.6	7.4
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~3.9~~	~~7.7~~	~~7.8~~	~~10.4~~	~~3.4~~	~~1.0~~	~~25.7~~	~~3.7~~	~~7.9~~
YD / Derby	6.2	11.3	7.8	8.0	2.3	1.0	36.8	3.7	9.6
Gem.	4.6	8.4	7.2	8.3	3.0	1.2	30.2	3.7	8.3

Gewicht neusrot en knoopvruchten kg/m²

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	0.06	0.03	0.16	0.00	0.02	0.27	0.54	0.06	0.14
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~0.02~~	~~0.00~~	~~0.04~~	~~0.18~~	~~0.10~~	~~0.03~~	~~0.34~~	~~0.00~~	~~0.09~~
YD / Derby	0.03	0.07	0.00	0.04	0.23	0.00	0.92	0.06	0.17
Gem.	0.03	0.03	0.07	0.07	0.12	0.10	0.60	0.04	0.13

Gewicht totaal alle vruchten kg/m²

Bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
Ras									
YA / Rapido	17.11	18.56	19.23	17.79	17.88	19.48	16.55	18.64	18.16
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~17.30~~	~~19.09~~	~~18.06~~	~~17.27~~	~~17.73~~	~~16.00~~	~~16.31~~	~~17.36~~	~~17.39~~
YD / Derby	18.48	22.58	22.03	20.81	20.30	19.43	19.14	21.27	20.51
Gem.	17.63	20.08	19.78	18.62	18.64	18.30	17.33	19.09	18.68

3.2.4 Opmerkingen gemaakt tijdens oogst

Opmerkingen die tijdens de oogst zijn gemaakt door de proefnemers vanaf eerste oogst tot ± 05-08.

Ras	Opmerkingen
YA / Rapido	staartjes (11x), oortje (6x), totaal 14 stuks oortjes, mooie geblokte vrucht (2x), vorm van kleinere paprika's is minder (2x), blijft moeilijk plukken (6x), onderkant blijft te bont (6x), blijft te lang groen, men plukt vaak te groen, mooi doorgekleurd (3x), vrucht meer doorgekleurd, lichte gele kleur, 2 stuks neusrot, kurk-achtige scheurtjes op paprika, 1 stuks zwelscheur, 1 stuks stek, lange stelen (5x), veel scheve paprika's, vorm is minder, wat kort van model (4x), paprika vrij kort, 1 stuk slechte vorm, rare vorm, perfecte vorm, 2-hokkig, 2 stuks vruchten te zacht, stevige vrucht, mooi, kopscheur, een stengel kapot, erg traag, 4 stuks knopen, veel kleintjes, groot, zeer mooie kwaliteit, stugge steeltjes, 2 stuks binnenrot, 1 stuk rotte steel, fusarium aan steel (2x), 1 plant (2 stengels) verwijderd i.v.m fusarium (2x)
YB	.
YC	~~mooie vorm (11x), vorm wat minder, grof (8x), kleine paprika, soms sterk naar binnen gegroeide onderkant (3x), totaal 4 stuks zacht, stevige paprika, vaak oranje, oranje (2x), oranje verkleuring door zon, bont (3x), kleurt niet door (5x), donkergroene vlek, vlammerig (6x), sommige kort, grote paprika wel mooi, geen mooie vorm (5x), perfect van vorm, 2-hokkig (3x), soms 2-hokkig maar heel weinig, puntig (2x), geeft geen bittere smaak: heel erg lekker, kopscheur, geen kopscheur de anderen wel, scheef, rare vorm, kleine vrucht, geeft geen productie (2x), totaal 3 stuks zwelscheur, oortjes (2x), totaal 17 stuks oortjes, eentje met zo'n zwart stipje dat er meer worden, snijdt stug (2x), 4 stuks binnenland, weinig buitenland, erg traag (3x), blijft achter bij de rest (2x), 1 stuk neusrot, 1 stuk rotte paprika, totaal 7 stuks binnenrot, binnenrot, verbranding,~~
YD / Derby	gevlamd (11x), groene gloed, blijft bont (2x), beetje oranje, 5 stuks zacht, grote vrucht vaak 2-hokkig, enkele kopscheur (2x), kopscheur (ook aan de onderkant), kopscheur gevoelig, veel kopscheur, 1 stuks stek, vorm wat minder (8x), wat grof (2x), veel kleintjes (2x), kleine vrucht, soms rare vorm, goede vrucht, mooie vorm (5x), grote vrucht (4x), diep ingezonken kont, lelijke vorm, 2 stuks zachte puntvrucht, oortjes, 1 stuk oor, 1 stuk knoop, totaal 19 stuks zwelscheurtjes, lichte zwelscheur (2x), snijdt makkelijk, 1x zachte vruchtpunt (2x), erg mooi (2x), totaal 8 stuks neusrot, totaal 9 stuks binnenrot, 2x fusarium aan de steel, rotte stelen, 1x rotte steel,

De proefnemers hebben op de oogstlijsten geturfd of vruchten in positieve of negatieve zin naar voren kwamen vanaf de eerste oogst tot ± 5 augustus.

Ras	vorm		kleur		stevigheid		zweleureuren		kopscheuren	
	goed	slecht	licht	donker	stevig	zacht	weinig	veel	weinig	veel
YA / Rapido	0	2	5	12	8	1	9	1	2	0
~~YB~~	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
~~YC~~	0	0	9	12	8	2	7	3	0	0
YD / Derby	0	0	6	9	8	2	8	6	0	3

Ras	doorkleuring		oortjes		brandplekken	
	goed	slecht	weinig	veel	weinig	veel
YA / Rapido	0	0	0	6	0	0
~~YB~~	*	*	*	*	*	*
~~YC~~	0	2	0	4	0	2
YD / Derby	0	0	0	1	0	1

3.3 Houdbaarheid

Om de houdbaarheid van de rassen te toetsen is product gehaald. Deze vruchten werden ingezet bij 20°C en een relatieve luchtvochtigheid van 80%.

Drie maal per week werden alle paprika's handmatig beoordeeld op stevigheid en tevens werd gekeken of er rotte vruchten aanwezig waren. Te zachte en rotte vruchten werden verwijderd. Aan de hand van het dagnummer werd het aantal verwijderde vruchten genoteerd. De beoordeling van de paprika's ging door totdat alle vruchten verwijderd waren.

Aan de hand van de verzamelde gegevens werd de houdbaarheid berekend. De data werd middels variantieanalyse verwerkt. De resultaten worden vervolgens weergegeven in een gewogen gemiddelde per ras voorzien van de Lsd 5%.

3.3.1 Resultaten houdbaarheid

Houdbaarheid in dagen

bedrijf	B1	B2	B7	B4	B5	B6	
inzetdatum	09-05	23-05	16-06	17-06	18-06	17-07	Gem.
ras							
YA / Rapido	18.5	23.1	23.4	20.2	18.9	13.6	19.6
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~13.8~~	~~21.5~~	~~21.0~~	~~16.5~~	~~15.7~~	~~12.9~~	~~16.9~~
YD / Derby	13.1	19.2	19.4	14.2	14.0	12.6	15.4
Gem.	15.4	21.3	21.3	17.0	16.2	13.0	17.4

Lsd 5 %

3.3.2 Opmerkingen gemaakt tijdens houdbaarheid

Ras	Opmerkingen
YA / Rapido	9.1 % binnenrot, 7.1 % binnenrot, 6.7 % rot
~~YB~~	~~14.3 % binnenrot~~
~~YC~~	~~57.1 % binnenrot, 20 % binnenrot,~~
YD / Derby	7.7 % binnenrot, gedeukte vruchten

3.4 Fusarium

Er zijn in de teelt van paprika op dit moment meerdere Fusariumsoorten die aantasting geven. Fusarium solani veroorzaakt stengelrot en uitwendig vruchtrot. Eén of enkele Fusariumsoorten "nieuw" voor de paprikateelt veroorzaken inwendig vruchtrot. Met name deze Fusariumsoorten zijn een gevaar voor de export omdat de aantasting in de naoogstfase pas duidelijk zichtbaar wordt. Bij verschillende proeven zijn waarnemingen uitgevoerd om te achterhalen of er een rasgevoeligheid speelt.

3.4.1 Fusarium vruchtrot

Op een aantal data zijn de paprika's van de rassenproef doorgesneden en inwendig beoordeeld op vruchtrot (Fusarium sp.).

Percentage vruchten met Fusarium

bedrijf	B2	B7	B8	B3	B4	B1	B5	Gem.
datum	21-07	22-07	23-07	26-07	29-07	04-08	08-08	
YA / Rapido	20.0	3.3	6.7	0.0	0.0	0.0	14.6	6.9
~~YB~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~	~~*~~
~~YC~~	~~24.3~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~4.5~~	~~4.4~~
YD / Derby	10.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	11.3	3.3
Gem.	18.1	1.1	2.2	0.0	0.0	0.0	10.1	4.9

Tijdens de waarnemingen aan binnenrot zijn opmerkingen geplaatst:

Ras	Opmerkingen
YA / Rapido	beetje zacht, verder perfect (2x)
~~YB~~	
~~YC~~	~~beetje zacht, verder perfect (2x)~~
YD / Derby	beetje zacht, verder perfect (2x), aantal zwart zaad

3.5 Smaakonderzoek

Het smaakonderzoek is op drie data uitgevoerd met de gehele serie rassen. Na oogst werd het product één week op het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving bewaard bij 20°C en 80% RV. Op de proefdag werden de monsters gewaardeerd door een consumentenpanel bestaande uit 35 personen.

Elke proever kreeg per monster stukjes aangeboden, afkomstig van verschillende vruchten. De proevers beoordeelden op aangenaamheid en kenden per monster een waardering van 0-100 op en lijnschaal toe. Bij de verschillende monsters konden opmerkingen worden geplaatst.

3.5.1 Resultaten smaakonderzoek

Smaak (op een schaal van 0 – 100)

bedrijf	B5	B4	
datum	24-04	27-05	Gem.
YA / Rapido	62	61	62
~~YB~~	~~67~~	.	~~(67)~~
~~YC~~	~~67~~	~~60~~	~~64~~
YD / Derby	68	64	66

3.6 Lengtemetingen

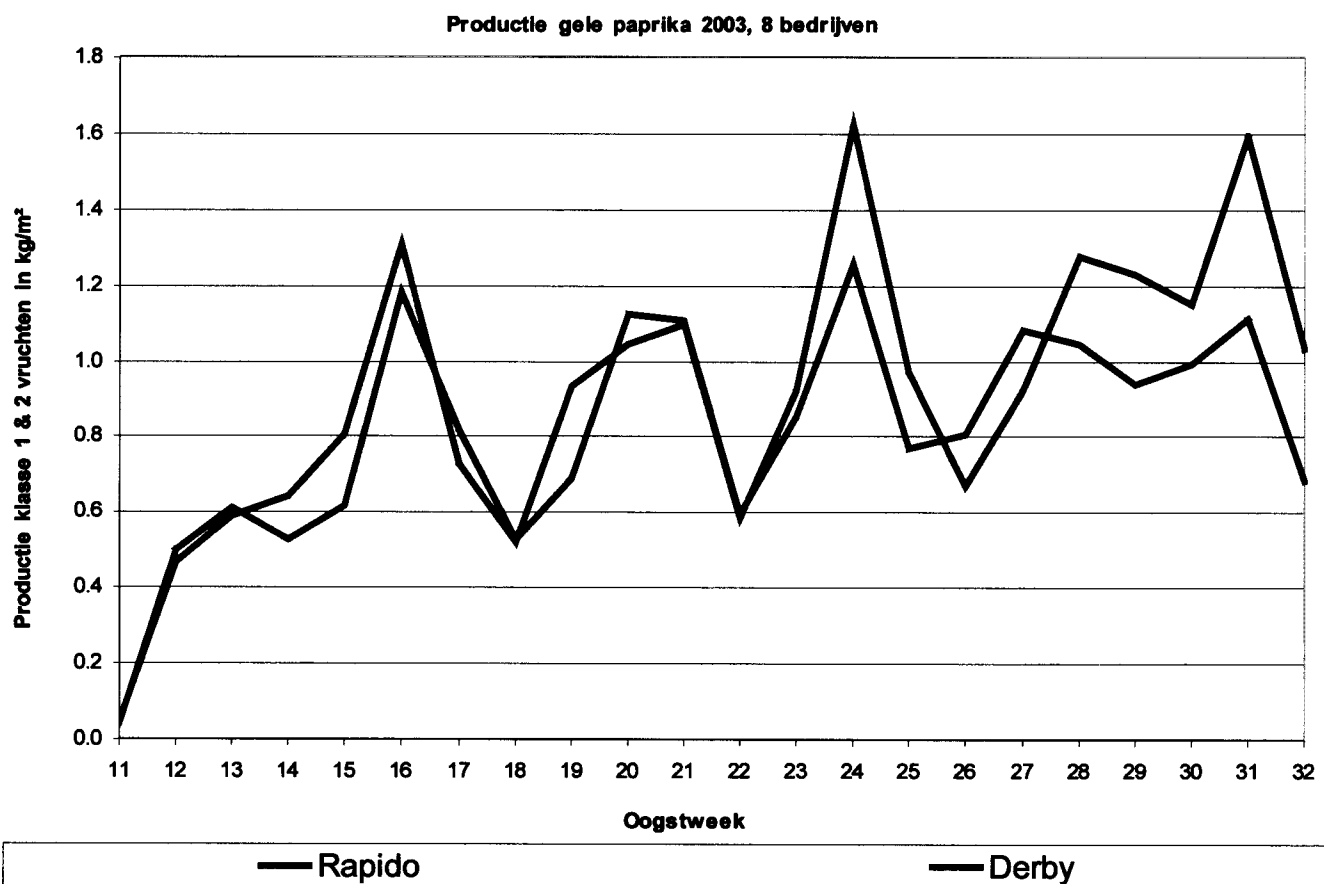
Bij drie bedrijven is de lengte van de rassen gemeten (in centimeters).

Gewaslengte (= onderkant pot t/m kop)

bedrijf	B5	B6	B4	Gem.	Opmerkingen
datum	14-08	14-08	21-08		
YA / Rapido	256.5	263.2	263.3	261.0	veel stengeluitval (2x)
~~YB~~	~~±~~	~~±~~	~~±~~	~~±~~	
~~YC~~	~~240.4~~	~~250.2~~	~~254.3~~	~~248.3~~	
YD / Derby	269.7	287.2	286.1	281.0	
Gem.	255.5	266.9	267.9	263.4	

4 Productie grafisch weergegeven

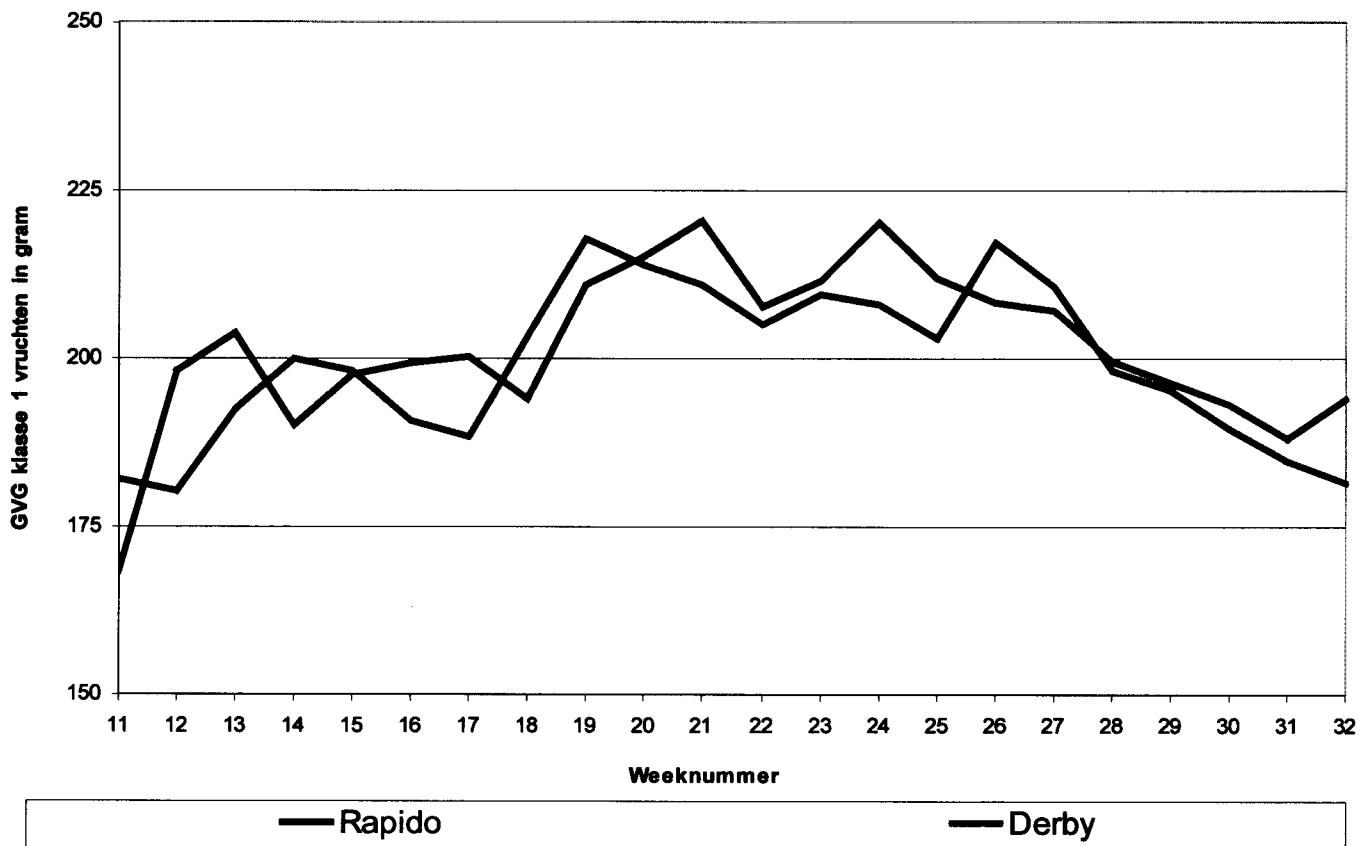
Regelmaat in productie is een belangrijk aspect voor vruchtbaarheid en een regelmatige arbeidsbehoefte. Deze eigenschappen zijn vaak duidelijker in grafieken af te lezen dan in tabellen. Daarom zijn in de volgende grafieken de productiegegevens (klasse 1 & 2) en het gemiddeld vruchtgewicht (klasse 1) af te lezen. Hierbij zijn alle proefplaatsen meegenomen die elke week in het weergegeven traject hebben geoogst. De grafieken zijn bedoeld als ondersteuning van de tabellen. De rasbeschrijving zoals ze in de vakbladen worden gepubliceerd, zijn gebaseerd op de cijfers uit de tabellen.

In bovenstaande grafiek wordt de productie van 8 bedrijven weergegeven van week 11 t/m 32.

Onderstaande grafiek toont het gemiddeld vruchtgewicht van de proeven bij 8 bedrijven in het traject van week 11 t/m week 32.

Gemiddeld vruchtgewicht gele paprika 2003, 8 bedrijven

5 Rasbeschrijvingen

De resultaten zoals weergegeven in de vorige hoofdstukken worden hieronder vertaald naar een beschrijving per ras. Deze beschrijvingen vormen de basis van de publicatie in het vakblad. De rasbeschrijvingen zijn opgesteld in overleg met de beoordelingscommissie.

Ras YA / Y 1194 / Rapido (S & G) krijgt op een paar uitzonderingen na vrij goede vormcijfers. De kleur wordt als licht geel beoordeeld. De stevigheid is goed. Gevoelig voor zwelscheuren is het ras zeker niet. Ook kopscheuren komen niet voor. De gebruikswaardcijfers zijn over het algemeen goed. De productie bevindt zich op een acceptabel niveau en hetzelfde geldt voor de hoeveelheid klasse 2. De paprika's waren tijdens alle bewaarproeven prima houdbaar, wel lijkt het ras iets gevoeliger voor binnenrot. Het gewas krijgt een goed cijfer voor de indruk, maar het toppen en indraaien vergt wat meer tijd. Het gewas is korter dan dat van het vergelijkingsras.

Ras YB zal niet in het handelsverkeer worden gebracht.

Ras YC zal niet in het handelsverkeer worden gebracht.

Ras YD / Derby (De Ruiter) heeft in de voorjaarsmaanden een vrij goede vruchtvorm, later in het seizoen valt de vorm wat tegen. De kleur is vrij goed, maar in de zomer werd deze soms als wat donker ervaren. De stevigheid is op een enkele uitzondering na goed. Het ras is in het voorjaar sterk tegen zowel zwel- als kopscheuren, bij de latere beoordelingen wordt soms een zwel- en/of kopscheurtje gesignaleerd. Het gebruikswaardcijfer is vroeg goed, later wat lager. De productie is prima, wel komen wat meer klasse 2 vruchten voor. De houdbaarheid kan beter, maar is acceptabel. Over het gewas waren de proefnemers dik tevreden, of het nu gaat om de indruk, de bewerkbaarheid of het oogstgemak. Het gewas is lang.